

ПРОЕКТ

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

(Обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г., изм. и доп., бр. 98 от 2016 г., изм., бр. 105 от 2016 г., бр. 58 от 2017 г., изм. и доп., бр. 99 от 2017 г., изм., бр. 24 от 2018 г., изм. и доп., бр. 92 от 2018 г., изм., бр. 108 от 2018 г., бр. 24 от 2019 г., доп., бр. 42 от 2019 г., изм., бр. 100 от 2019 г., бр. 101 от 2019 г., изм. и доп., бр. 17 от 2020 г., бр. 82 от 2020 г., изм., бр. 17 от 2022 г., изм. и доп., бр. 34 от 2022 г., изм., бр. 102 от 2022 г., изм. и доп., бр. 11 от 2023 г., изм., бр. 102 от 2023 г., изм. и доп., бр. 23 от 2024 г., бр. 27 от 2024 г., бр. 69 от 2024 г., бр. 26 от 2025 г.)

§ 1. В чл. 3 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 се създава т. 12:

„12. насоченост към благополучието на децата, учениците и педагогическите специалисти.“

2. Създават се алинеи 3, 4 и 5:

„(3) Държавата провежда политики за осигуряване на равен достъп до качествено образование и за благополучие за всяко дете и всеки ученик.

(4) Равният достъп на децата и учениците е свързан с осигуряване на еднакви възможности за упражняване на правото на образование чрез приобщаване.

(5) Благополучието на децата и учениците е свързано с осигуряване на условия за насърчаване на физическото и психичното здраве и за развитие на социално-емоционални умения, както и със създаване на благоприятна среда, която насърчава сътрудничеството, ученето и личностното им развитие.“

§ 2. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) създава се нова т. 4:

„4. ценностно формиране на личността и възпитание в добродетели;“

б) досегашните точки 4-12 стават съответно точки 5-13.

2. Създават се алинеи 3, 4 и 5:

„(3) Държавата провежда интегрирани политики за ранно детско развитие в най-добрия интерес на детето в координация и взаимодействие между системите на предучилищното и училищното образование, на здравеопазването и на социалните услуги.

(4) Ранно детско развитие е физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата от раждането им до задължителната възраст за училищно образование.

(5) Ранното детско развитие се осигурява чрез системата на образование и грижи в ранна детска възраст. Системата на образование и грижи в ранна детска възраст включва ранна детска грижа в яслена възраст и предучилищно образование.“

§ 3. В чл. 9, ал. 3 след думата „чужденци“ се добавя „с предоставена временна закрила или“.

§ 4. В чл. 10, алинеи 4 и 5 се отменят.

§ 5. В чл. 11, ал. 1 се създава изречение второ:

„Обучение, свързано с религиите, включително с елементи на конфесионално обучение, в системата на предучилищното и училищното образование се осъществява само при условията и по реда на този закон.“

§ 6. В чл. 15 се създава т. 4:

„4. езикова подкрепа на децата и учениците, които не владеят български език в достатъчна степен.“

§ 7. Член 16 се изменя така:

„Чл. 16. (1) За децата и учениците, които не владеят български език в достатъчна степен за ефективно усвояване на компетентностите, заложи в държавните образователни стандарти за предучилищно образование и за общообразователна подготовка, включително за които българският език не е майчин, се предоставя езикова подкрепа според потребностите им.

(2) Степента на владее на българския език се установява при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за българския книжовен език чрез прилагане на утвърдени от министъра на образованието и науката стандартизирани инструменти.

(3) Степента на владее на български език се установява задължително:

1. при постъпването на децата в предучилищно образование, както и в края му;
2. при постъпването в първи клас на ученици, които не са били включени в предучилищно образование;
3. при постъпването в системата на училищното образование на ученици, които са завършили клас, етап или степен в друга образователна система.

(4) Езикова подкрепа включва:

1. обща подкрепа за личностно развитие чрез допълнителни модули или допълнително обучение по български език, както и чрез консултации по български език;
2. интеграционно обучение в индивидуална форма;
3. подготвителен езиков клас.

(5) Видът на езиковата подкрепа по ал. 4 се определя от детската градина или училището според потребностите на детето или ученика и степента на владееенето му на български език.

(6) Родителят е длъжен да осигури присъствието на детето си в определения по ал. 5 вид езикова подкрепа.

(7) Езиковата подкрепа по ал. 4, т. 2 се организира в индивидуална форма на обучение и е само за учениците от I - VII клас, като може да включва и учебни часове по един или повече учебни предмети заедно с ученици от паралелка в училището от същия клас.

(8) Езиковата подкрепа по ал. 4, т. 3 се организира в дневна, индивидуална, вечерна или дистанционна форма на обучение.

(9) Съдържанието на езиковата подкрепа по ал. 4, т. 1, 2 и 3 се определя при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за усвояването на българския език, а организацията - в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование – за езиковата подкрепа по ал. 4, т. 1 и в държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование – за езиковата подкрепа по ал. 4, т. 2 и 3.

(10) Децата и учениците, на които се предоставя езикова подкрепа, може да се включват във всички форми на обща подкрепа за личностно развитие и в други организирани от институцията дейности, в зависимост от степента, в която владеят български език.

(11) Езиковата подкрепа се финансира при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за финансирането на институциите.“

§ 8. В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за усвояването на българския книжовен език и в държавния образователен стандарт за финансирането на институциите“ се заменят с „при условията на чл. 16“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) В детските градини и училищата, в които се обучават деца и ученици с предоставена временна закрила или търсещи или получили международна закрила в

страната по реда на Закона за убежището и бежанците, при необходимост се осигурява обучение по български език при условията на чл. 16.“

§ 9. В чл. 18, т. 3 след думите „български език“ се добавя „при осъществяването на езиковата подкрепа,“.

§ 10. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 1:

„(1) Овладяването на българския книжовен език от децата в предучилищното образование се проследява при провеждане на педагогическите ситуации в направление „Български език и литература“, както и в хода на предоставянето на обща подкрепа по чл. 16, ал. 4, т. 1.“

2. Досегашната ал. 1 става ал. 2, като в нея след думата „литература“ се добавя „и е обект на проследяване в хода на езиковата подкрепа по чл. 16“.

3. Досегашните алинеи 2 и 3 стават съответно алинеи 3 и 4.

§ 11. В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 думата „отглеждане“ се заменя с „ранна детска грижа“.

2. В ал. 4 думите „ранно детско развитие“ се заменят с „ранна детска грижа“.

3. Създава се ал. 5:

„(5) Държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „специалист по ранна детска грижа“ се определят с наредба на Министерски съвет по предложение на министъра на образованието и науката и министъра на здравеопазването.“

§ 12. Член 31, ал. 5 се изменя така:

„(5) Наименованието на специализирано училище с профили „Математически“ и/или „Софтуерни и хардуерни науки“ включва и означението „математическа“, а на специализирано училище с профили „Математически“, както и „Софтуерни и хардуерни науки“, „Природни науки“ и/или „Икономическо развитие“ включва и означението „природоматематическа“.“

§ 13. Член 38, ал. 3 се отменя.

§ 14. В чл. 39 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „в областта на“ се добавя „математиката и природните науки,“.

2. В ал. 2 се създава т. 5:

„5. математически и природоматематически гимназии (V - XII или VIII - XII клас включително)“

3. Създава се нова ал. 5:

„(5) Математическите и природоматематическите гимназии са общински.

Математическите и природоматематическите гимназии може да се определят като държавни училища по реда на чл. 38, ал. 9-11 и ал. 13. Математическите и природоматематическите гимназии може да бъдат и частни.“

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6, като в нея думите „по ал. 2, т. 1, 2 и 3“ се заменят с „по ал. 2, т. 1, 2, 3 и 5“

§ 15. В чл. 40, ал. 3 след думите „чл. 39, ал. 2, т. 1 – 3“ се добавя „и т. 5“.

§ 16. В чл. 47 се създава ал. 5:

„(5) При условията и по реда на този закон всички училища може да осигуряват подготовка по български език в подготвителен езиков клас.

§ 17. В чл. 48 се създава ал. 5:

„(5) Математическите гимназии осигуряват общообразователна подготовка, специализирана подготовка в областта на математиката и природните науки и профилирана подготовка само в профилите „Математически“, „Софтуерни и хардуерни науки“, а природоматематическите – и в профилите „Природни науки“ и „Икономическо развитие“.“

§ 18. В чл. 49, ал. 2, т. 4 думите „предучилищна и училищна възраст“ се заменят с „предучилищна възраст, от I до XII клас, както“.

§ 19. Създава се чл. 51а:

„51а. (1) Създава се Национален център за кариерно ориентиране като специализирано обслужващо звено по чл. 50, ал. 1, т. 2 и 3, който може да извършва и дейности по чл. 49, ал. 1, т. 2.

(2) Националният център за кариерно ориентиране извършва дейности по провеждане на държавната политики в областта на кариерното ориентиране и консултиране, на организационното подпомагане и методическото ръководство на кариерното ориентиране и консултиране, осъществявано от центровете за подкрепа за личностно развитие и от училищата, както и квалификацията на кариерните консултанти в тях.

(3) Кариерните консултанти в Националния център за кариерно ориентиране извършват кариерно ориентиране и консултиране и мястото им на работа може да бъде определяно на територията на цялата страна.

(4) Директорът на Националния център за кариерно ориентиране сключва и прекратява трудовите правоотношения с кариерните консултанти в специализираното обслужващо звено.

(5) Устройството и дейността на Националния център за кариерно ориентиране се уреждат с правилник, издаден от министъра на образованието и науката.“

§ 20. В чл. 53, ал. 3 в текста преди т. 1 след думите „по ал. 2“ се добавя „в подготвителния езиков клас и“.

§ 21. Чл. 55 се изменя така:

„Чл. 55. Предучилищното образование осигурява ранно детско развитие и полага основите за учене през целия живот, отчитайки значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие.“

§ 22. В чл. 62 се създават алинеи 5 и 6:

„(5) В населени места, в които функционират сегрегирани детски градини и в които са налице условия за осъществяване на образователна десегрегация, общините организират и осъществяват дейности по образователна десегрегация и недопускане на сегрегация.

(6) Критериите за сегрегирани детски градини и за населени места, в които са налице условия за осъществяване на политика за десегрегация, се определят с държавния образователен стандарт за институциите.“

§ 23. В чл. 73 се създава ал. 4:

„(4) В училищното образование се включва и подготвителният езиков клас.“

§ 24. В чл. 75 се създава ал. 4:

„(4) Компетентностите, които се придобиват при обучението в подготвителния езиков клас, не се включват в училищната подготовка по ал. 1.“

§ 25. В чл. 76 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4, изречение второ след думата „Религия“ се поставя запетая и се добавя „както и учебният предмет Добродетели и религии“.

2. Алинея 7, изречение второ се изменя така:

„С изключение на учебния предмет Добродетели и религии, учебните програми определят и броя учебни часове за изучаването им.“

3. Създава се нова ал. 8:

„(8) Учебният предмет Добродетели и религии е насочен към ценностно формиране на личността и възпитание в добродетели и за изучаването му се разработват алтернативни учебни програми, предоставящи възможност за избор между учебно съдържание с елементи на конфесионално обучение и без елементи на конфесионално

обучение. Изборът на учебна програма по учебния предмет Добродетели и религии се извършва при условията на чл. 12, ал. 2.“

4. Досегашната ал. 8 става ал. 9.

5. Създава се ал. 10:

„(10) За осъществяване на езиковата подкрепа по чл. 16, ал. 4, т. 2 и 3 министърът на образованието и науката утвърждава рамкови учебни програми по степени на владеене на български език, които определят и броя на учебните часове за постигане на съответната степен.“

§ 26. В чл. 77 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Общообразователната подготовка подпомага и придобиването на социално-емоционални умения, които са основа за личностното развитие и играят ключова роля за личното благополучие и пълноценната интеграция на ученика.“

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 27. В чл. 80, ал. 3 след думите „иновативните училища“ се поставя запетая и се добавя „както и за училищата по културата, в които се изучава профил „Класически““.

§ 28. В чл. 83 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3:

а) създава се т. 12:

„12. Класически“

б) Създава се т. 13:

„13. Комбиниран“

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) Профил „Класически“ може да се изучава само от училищата по културата.“

3. Досегашните алинеи 4 - 9 стават съответно алинеи 5 - 10.

§ 29. В чл. 86 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „областта“ се добавя „на математиката и природните науки,“.

2. В ал. 3 се създава т. 3:

„3. министъра на образованието и науката – за математическите и природоматематическите гимназии.

§ 30. В чл. 87 се създава ал. 4:

„(4) В подготвителния езиков клас учебното време обхваща една учебна година и се разпределя за придобиване на компетентностите, определени в рамковите учебни програми по чл. 76, ал. 10.“

§ 31. В чл. 88 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) В задължителните учебни часове в съответствие с държавния образователен стандарт за учебния план се включва и изучаването на учебния предмет Добродетели и религии.“

2. Досегашните алинеи 2 - 6 стават съответно алинеи 3 - 7.

§ 32. Член 89, ал. 2 се изменя така:

„(2) В избираемите учебни часове може да се изучават и учебните предмети по чл. 76, ал. 1, 2, 3 и 5, както и учебният предмет Религия – само в класовете, в които не се изучава учебният предмет Добродетели и религии.“

§ 33. В чл. 95 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 в края се поставя запетая и се добавя „когато разпределението на учебното време по един или по повече учебни предмети е различно от училищния учебен план, както и когато се включват само част от учебните предмети, определени в училищния учебен план“.

2. В ал. 2 думите „и изпълнението му се контролира ежемесечно от регионалното управление на образованието“ се заличават.

3. Алинея 7 се изменя така:

„(7) Когато ученикът по ал. 1, т. 1 не може да постигне изискванията на учебната програма по учебен предмет от индивидуалния учебен план, екипът за подкрепа за личностно развитие разработва индивидуална учебна програма по този учебен предмет, която се утвърждава от директора на училището.“

4. Създава се ал. 9:

„(9) Индивидуални учебни програми за осъществяване на езикова подкрепа по чл. 16, ал. 4, т. 2 се разработват въз основа на утвърдени от министъра на образованието и науката рамкови учебни програми по чл. 76, т. 10.“

§ 34. В чл. 98, ал. 2 след думата „Класовете“ се поставя запетая и се добавя „с изключение на подготвителния езиков клас“,

§ 35. В чл. 99 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Учениците, записани за обучение в подготвителен езиков клас, се организират в групи в зависимост от степента на владение на български език, като в една група може да се включват ученици от различни класове в рамките на един и същи етап от степента на образование.“

2. Създават се алинеи 8 и 9:

„(8) Общините, в които функционират сегрегирани училища в населени места, в които са налице условия за осъществяване на образователна десегрегация, задължително организират и осъществяват дейности по образователна десегрегация и недопускане на сегрегация.

(9) Критериите за сегрегирани училища и за населени места, в които са налице условия за осъществяване на политика за десегрегация, се определят с държавния образователен стандарт за институциите.“

§ 36. В чл. 100 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „броя на паралелките“ се добавя „и групите“.

2. В ал. 2 след думата „паралелките“ се добавя „и групите“.

§ 37. В чл. 102 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Училището организира целодневна организация на учебния ден за учениците от I до VII клас при желание на родителите, включително и за учениците от подготвителния езиков клас.“

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) На учениците, на които се предоставя езикова подкрепа по чл. 16, ал. 4, т. 2, се осигурява целодневна организация на учебния ден, която позволява първоначално ускорено усвояване на български език и постепенното им интегриране в паралелка с ученици от същия клас.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

4. Създават се алинеи 5 и 6:

„(5) Центърът за специална образователна подкрепа организира при желание на родителите целодневна организация на учебния ден в изнесените паралелки на ученици от училищата по чл. 38 в център за специална образователна подкрепа.

(6) Училището организира целодневна организация на учебния ден за учениците със специални образователни потребности, които се обучават в индивидуална форма на обучение, при желание на родителите и след становище на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование. За дейностите по допълнителна подкрепа,

извън учебния план, в рамките на целодневната организация учениците се организират в специални групи.“

5. Досегашната ал. 4 става ал. 7.

§ 38. В чл. 105 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) В случай на извънредни или непредвидени обстоятелства кметът на общината може да предложи на министъра на образованието и науката да определи учебни дни за неучебни за училища на територията на общината.“

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) След уведомяване на началника на регионалното управление на образованието, кметът на общината може да обяви един учебен ден за неучебен за училища на територията на общината, когато това е денят за честване на празника на общината.“

3. Досегашните алинеи 4 – 7 стават съответно алинеи 5 – 8.

§ 39. В чл. 107 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „чл. 12, ал. 2“ се поставя запетая, а думите „и при спазване изискванията на този закон“ се заменят с „а за ученици със специални образователни потребности – от екипа за подкрепа за личностно развитие, при спазване на изискванията на този закон“.

2. В ал. 2:

а) точка 6 се отменя;

б) създава се т. 7:

„7. ученик в подготвителен езиков клас.“

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Когато при условията на ал. 1 екипът за подкрепа за личностно развитие е избрал промяна от дневна в индивидуална и от дневна в комбинирана форма на обучение на ученик със специални образователни потребности, преди промяната на формата на обучение регионалният екип по чл. 190, ал. 1 извършва допълнителна специализирана оценка и потвърждава или отхвърля избора.“

§ 40. В чл. 108 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Обучението в подготвителния езиков клас се организира в групи.“

2. В ал. 2 се създава изречение второ:

„Учениците, на които се предоставя езикова подкрепа по чл. 16, ал. 4, т. 2 в индивидуална форма на обучение, може да се включват в учебни часове по един или повече учебни предмети заедно с ученици от паралелка в училището от същия клас.“

3. В ал. 4 в края се поставя запетая и се добавя „а в подготовителния езиков клас – от ученици от различни класове в рамките на един и същи етап от степента на образование“.

§ 41. В чл. 109, ал. 3 в края се поставя запетая и се добавя „с изключение на обучението за учениците в подготовителен езиков клас“.

§ 42. В чл. 111 се правят следите допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 6:

„6. ученици, на които се предоставя езикова подкрепа по чл. 16, ал. 4, т. 2 и 3.“

2. В ал. 2 в края се поставя запетая и се добавя „а за учениците, на които се предоставя езикова подкрепа по чл. 16, ал. 4, т. 2 – само текущо оценяване“.

§ 43. В чл. 112, ал. 3 след думите „определяне на“ се добавя „срочни или“, а след думата „план“ се добавя „в зависимост от момента на записване за обучение в тази форма“.

§ 44. В чл. 113 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 5:

„5. ученици в подготовителен езиков клас.“

2. В ал. 4 в края се поставя запетая и се добавя „с изключение на обучението за учениците в подготовителен езиков клас“.

§ 45. В чл. 114 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 се създава т. 5:

„5. ученик в клас от втори гимназиален етап, преместен в училище, в което не се изучава някой от профилиращите предмети, които ученикът е изучавал преди преместването си.“

2. В ал. 4, изречение първо думите „по ал. 3, т. 3 и 4“ се заменят с „по ал. 3, т. 3, 4 и 5“, а след думата „разширената“ се добавя „или от профилираната подготовка“.

§ 46. В чл. 115а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „чл. 105, ал. 1, 3 и 5“ се заменят с „чл. 105, ал. 1 и 6“, думите „с изключение на обявяването на ден за честване на празника на общината,“ се заличават, а след думите „дуална система на обучение“ се поставя запетая и се добавя „както и в подготовителен езиков клас,“.

2. В ал. 3 след думите „дуална система на обучение“ се поставя запетая и се добавя „както и в подготовителен езиков клас,“.

3. В ал. 4 след думите „комбинирана форма“ се добавя „и в подготвителния езиков клас“.

§ 47. В чл. 117 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Оценяването в системата на предучилищното и училищното образование се извършва при спазване на следните принципи:

1. обективност и справедливост – използване на ясни и предварително определени критерии за оценяване, а при външно оценяване – и на стандартизирани инструменти;

2. съгласуваност и координация – прилагане на различни форми, видове и инструменти за оценяване и синхрон при оценяването по различните предмети и в различните етапи;

3. прозрачност и проследимост – известяване на критериите за оценяване, възможност за обратна връзка за поставената оценка и информация за напредъка;

4. насоченост към мотивация и стимулиране за подобряване на постиженията и по-широко прилагане на формиращо оценяване, подчертаващо напредъка, а не само крайните резултати.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3, като в нея се създава т. 3:

„3. насърчаване на постиженията и развиването на вътрешна мотивация за учене чрез осигуряване на навременна обратна връзка на ученика за резултатите от вложените от него усилия и за нуждата от саморегулиране на усилията му.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

4. Създава се нова ал. 5:

„(5) Чрез оценяването в процеса на училищното обучение се насърчава активното учене и придобиването на житейски значими умения и се отчитат и придобитите от учениците социално–поведенчески умения.“

§ 48. В чл. 118 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) За учениците, на които се предоставя езикова подкрепа под формата на интеграционно обучение или подготвителен езиков клас, оценката е показател за степента, в която са постигнати компетентностите, заложи в рамковата програма по чл. 76, ал. 10.“

2. Досегашната ал. 5 става ал. 6, като в нея след думите „Не се поставят оценки“ се добавя „по учебния предмет Добродетели и религии“,.

3. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

§ 49. В чл. 119 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) В зависимост от целта оценяването в процеса на училищното обучение може да е:

1. диагностично – определя натрупаните към момента на оценяването знания и умения на ученика по учебния предмет;

2. формиращо – ориентирано към процеса на ученето и към стимулиране на активността и отговорността на ученика, оценява напредъка му и предоставя ясна позитивна и конструктивна обратна връзка за силните и слабите му страни, както и за нуждите от учене и подкрепа;

3. обобщаващо – отразява степента на постиженията на ученика в края на даден период на обучение и се свързва с поставянето на срочна или годишна оценка, без да се диференцират отделни характеристики на компетентностите и да се отчита пътят за достигане до резултата.“

2. Досегашните алинеи 3, 4 и 5 стават съответно алинеи 4, 5 и 6.

§ 50. В чл. 120 се създава ал. 9:

„(9) Оценките от националното външно оценяване в края на IV, VII и X клас, както и от държавните зрелостни изпити и от държавния изпит за придобиване на професионална квалификация са окончателни.“

§ 51. В чл. 122 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Ученик завършва успешно подготвителен езиков клас, ако има годишна оценка най-малко "среден".“

2. В ал. 3 пред думата „Ученик“ се добавя „С изключение на случаите по чл. 124, ал. 1,“, а след думите „учебни предмети“ се добавя „а ученик в I клас – независимо от общата си годишна оценка,“.

§ 52. В чл. 123 се създава ал. 3:

„(3) Ученик в подготвителен езиков клас, който има годишна оценка „слаб“, повтаря класа, но не повече от веднъж.“

§ 53. В чл. 124 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 1:

„(1) Учениците от I клас, които не са усвоили компетентностите, заложи в учебната програма по Български език и литература, повтарят класа, но не повече от веднъж.“

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Учениците по ал. 1, на които се предоставя езикова подкрепа по чл. 16, ал. 4, т. 2 не повтарят класа.“

3. Досегашната ал. 1 става ал. 3, като в нея след думите „за съответния клас“ се поставя запетая и се добавя „с изключение на случаите по ал. 1“.

4. Досегашната ал. 2 става ал. 4, като в нея в изречение първо думите „За учениците по ал. 1“ се заменят с „За учениците по ал. 1 и 3, както и за учениците от V до VI клас включително, които до края на учебните занятия в съответния клас не са усвоили компетентностите, заложиени в учебната програма по изучаван учебен предмет“.

§ 54. В чл. 128 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 се създава изречение второ:

„За целите на продължаване на обучението по искане на лицето за завършеното обучение в определен клас може да се издава и удостоверение.“

2. Създава се ал. 3:

„(3) На ученик, преминал обучение в подготвителен езиков клас, се издава удостоверение за завършения клас, в което се вписва годишна оценка, както и достигнатата степен на владение на български език и се дават препоръки за езикова подкрепа през следващата учебна година.“

§ 55. В чл. 134 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Вторият задължителен изпит по чл. 132, ал. 2 за ученици, обучавани в специализирани училища по културата в профил „Класически“, се полага по учебен предмет, изучаван от тях като профилиращ във втория гимназиален етап на средно образование. Държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия учебен предмет.“

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 56. В чл. 138 се създава ал. 6:

„(6) Учениците със специални образователни потребности по чл. 120, ал. 7, които са завършили обучението си в последен гимназиален клас, но не са придобили средно образование, получават удостоверение за завършен XII клас, което им дава право на професионално обучение.“

§ 57. В чл. 142, ал. 3, т. 5 се изменя така:

„5. математически и природоматематически гимназии – в V и в VIII клас.“

§ 58. В чл. 143 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „план-прием“ се поставя запетая и се добавя „с изключение на случаите по ал. 2 и 4“.

2. Създават се нови алинеи 2, 3 и 4:

„(2) Регионалното управление на образованието, съгласувано с общината, утвърждава училищния план-прием на училища с двусменен режим на организация на учебния ден и/или в които са налице условия за провеждане на десегрегация, като провежда политика за намаляване на приема в училищата с двусменен режим и в училищата, за които са налице условия за десегрегация.

(3) Общината съвместно с регионалното управление на образованието насочва за приемане учениците в училищата, които не са сегрегирани, като не допуска създаване на условия за вторична сегрегация.

(4) Началникът на регионалното управление на образованието, съгласувано с общината, утвърждава училищния план-прием на училищата по ал. 3.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 5, като в нея:

а) точка 1 се изменя така:

„1. началника на регионалното управление на образованието, съгласувано с Министерството на образованието и науката – за училищата по чл. 142, ал. 3, т. 1 и 5, с изключение на училищата с национално значение;“

б) в т. 4 думите „чл. 38, ал. 4“ се заменят с „чл. 38, ал.9“.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 6, като в нея в т. 2 думите „чл. 38, ал. 4“ се заменят с „чл. 38, ал.9“.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 7, като в нея думите „по ал. 2“ се заменят с „по ал. 5“, а думите „по ал. 3“ се заменят с „по ал. 5“.

6. Досегашните алинеи 5 и 6 ставата съответно алинеи 8 и 9.

§ 59. В чл. 144 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в текста преди т. 1 след думите „обединено училище“ се поставя запетая и се добавя „в математическа и в природоматематическа гимназия“;

б) в т. 4 след думите „профилираната гимназия“ се добавя „или за математическата или природоматематическата гимназия“.

2. В ал. 2 думите „в обединено училище и в профилирана гимназия“ се заменят с „в обединено училище, в профилирана гимназия, в математическата и в природоматематическата гимназия“.

3. В ал. 3 думите „в обединено училище и в профилирана гимназия“ се заменят с „в обединено училище, в профилирана гимназия, в математическата и в природоматематическата гимназия“.

§ 60. В чл. 145, ал. 2 след думите „по чл. 142, ал. 3, т. 1“ се поставя запетая и се добавя „на учениците в VIII клас в математическите гимназии и в природоматематическите гимназии, извън приетите в V клас,“.

§ 61. В чл. 146 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „план-прием“ се добавя „в математическите и природоматематическите гимназии,“.

2. В ал. 2, т. 3 се изменя така:

„3. наредба на министъра на образованието и науката – за математическите и природоматематическите гимназии, за училищата с профил Изобразително изкуство, Музика и Физическо възпитание и спорт.“

§ 62. В чл. 147 след думите „от I до XII клас“ се поставя запетая и се добавя „както и включените в подготвителен езиков клас,“.

§ 63. В чл. 149, ал. 2 думите „а за учениците, приемани по реда на чл. 10, ал. 4, и в държавния образователен стандарт за финансирането на институциите“ се заличават.

§ 64. В чл. 151 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, изречение първо след думата „произведение“ се поставя тире и се добавя „делима съвкупност от теми“.

2. В ал. 3:

а) създава се нова т. 2:

„2. подпомагане на постигането от децата и учениците на отделни компетентности по тема или взаимосвързани теми от учебното съдържание по образователно направление или учебна програма;“

б) досегашната т. 2 става т. 3.

3. Създава се нова алинея 4:

„(4) Учебните помагала по ал. 3 може да се използват в системата на предучилищното и училищното образование и не се одобряват от министъра на образованието и науката.

4. Създават се алинеи 5 и 6:

(5) Учебни помагала са и:

1. помагалата за подпомагане на обучението, организирано в чужбина;

2. помагалата по български език за интеграционно езиково обучение.

(6) Учебните помагала по ал. 5 може да се използват в системата на предучилищното и училищното образование след одобряване от министъра на образованието и науката.“

5. Досегашната ал. 4 става ал. 7.

6. Създават се алинеи 8, 9 и 10:

„(8) В училищното образование може да се използват безвъзмездно и електронни образователни ресурси, публикувани след разрешение на министъра на образованието и науката на Национална платформа, поддържана от Министерството на образованието и науката.

(9) Електронният образователен ресурс е учебно помагало, създадено в електронна форма, което подпомага училищната подготовка по отделна тема или по взаимосвързани теми от учебната програма по определен учебен предмет или модул по чл. 154 за съответния клас и за постигане на ниво по Общата европейска езикова рамка.

(10) Познавателните книжки, учебниците, учебните комплекти, учебните помагала по ал. 5 и електронните образователни ресурси подпомагат процеса на преподаване и учене, но не са основно средство за планирането му.“

§ 65. В чл. 152, ал. 2 думите „Познавателните книжки, учебниците и учебните комплекти“ се заменят с „Познавателните книжки, учебниците, учебните комплекти, учебните помагала по чл. 151, ал. 5, както и електронните образователни ресурси“.

§ 66. В чл. 153 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „Познавателните книжки“ се поставя запетая и се добавя „учебниците и учебните помагала“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Печатните издания на учебниците може да бъдат предоставяни за ползване в училищното образование и в електронно четим формат.“

3. Алинея 3 се отменя.

§ 67. В чл. 154, т. 3 след думата „Религия“ се поставя запетая и се добавя „Добродетели и религии“.

§ 68. Член 155 се отменя.

§ 69. Член 156, ал. 2 се отменя.

§ 70. В наименованието на раздел II, в глава седма думите „учебници и учебни комплекти“ се заменя с „учебници, учебни комплекти и учебни помагала по чл. 151, ал. 5“.

§ 71. В чл. 157 се правят следните изменения и допълнения:

1. в ал. 1:

а) в текста преди т. 1 думите „учебници и учебни комплекти“ се заменя с „учебници, учебни комплекти и учебни помагала по чл. 151, ал. 5“;

б) в т. 2 се изменя така:

„2. когато нито един от одобрените учебници или нито едно от учебните помагала по чл. 151, ал. 5 не е разпространен, съответно – не е разпространено, за началото на учебната година;“

в) в т. 3 думите „учебници и учебни комплекти“ се заменя с „учебници, учебни комплекти и учебни помагала по чл. 151, ал. 5“;

г) в т. 4 думите „учебник и учебен комплект“ се заменя с „учебник, учебен комплект или учебно помагало по чл. 151, ал. 5“;

д) в т. 5 думите „учебниците и учебните комплекти“ се заменя с „учебниците, учебните комплекти или учебните помагала по чл. 151, ал. 5“.

2. В ал. думите „на познавателните книжки, учебниците и учебните комплекти“ се заличават.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Проектите се оценяват за съответствие с изискванията на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала.

4. Алинея 4 се отменя.

§ 72. В чл. 158 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Оценяването на проектите се извършват от оценители, определени от министъра на образованието и науката.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Съдържанието на проектите на познавателни книжки, на учебници, на учебни комплекти и на учебни помагала по чл. 151, ал. 5 се оценява от оценители – специалисти в съответната научна област, в методиката на преподаване на съответния учебен предмет, поне един служител в Министерството на образованието и науката или в регионално управление на образованието, притежаващ експертна компетентност по съответното образователно направление от предучилищното образование или по съответния учебен предмет от училищното образование, както и учители.“

3. Създава се ал. 3:

„(3) При невъзможност да бъде определен като оценител на съдържанието специалист в съответната научна област, в методика на преподаване на съответния учебен предмет, експерт в Министерството на образованието и науката или в регионално

управление на образованието, като оценител се включва лице, заемащо длъжността „учител“ в предучилищното образование, в началния етап на основно образование или по учебен предмет.“

§ 73. В чл. 159, ал. 1 се правят следните изменения допълнения:

1. В т. 1 думите „учебник или на учебен комплект“ се заменят с „учебник, на учебен комплект или на учебно помагало“.

2. В т. 2 след думите „за съответния клас“ се добавя „на учебно помагало“, а думите „или познавателна книжка“ се заменят с „или на познавателна книжка“.

3. в т. 4 думите „учебник или на учебен комплект“ се заменят с „учебник, на учебен комплект или на учебно помагало“.

4. В т. 5 думите „учебник или на учебен комплект“ се заменят с „учебник, на учебен комплект или на учебно помагало“.

§ 74. Създава се чл. 159а:

„Чл. 159а (1) Когато при оценяването оценител е установил, че съдържанието на проекта съответства на държавния образователен стандарт за предучилищното образование или на съответна учебна програма, но не са спазени някои от изискванията на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала, налагащи промени в проекта на познавателна книжка, учебник, учебен комплект или учебно помагало, авторите или издателите имат право да отстранят несъответствията.

(2) Министерството на образованието и науката уведомява писмено авторите или издателите за констатациите по ал. 1 и определя достатъчен срок за коригиране на съответната част от проекта на познавателна книжка, учебник, учебен комплект или учебно помагало, с оглед на направените предложения за корекции.

(3) Министърът на образованието и науката по своя преценка може да прави мотивирани предложения до авторите или издателите за промени в проекта на познавателна книжка, учебник, учебен комплект или учебно помагало и да определи срок за коригиране на съответната част от проекта.

(4) Авторите или издателите в срока по ал. 2 или ал. 3 изпращат в МОН корекция на съответната част от проекта на познавателната книжка, учебника, учебния комплект или учебно помагало или мотивиран отказ за корекция, които се предоставят на всички оценители.

(5) Оценителите изготвят становищата си за съответствие на проекта с изискванията на държавния образователен стандарт за познавателните книжки,

учебниците и учебните помагала, след като се запознаят със съответната коригирана част от проекта или с мотивирания отказ за извършване на корекция.“

§ 75. В чл. 160 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „познавателни книжки“ се добавя „на учебници, на учебни комплекти и на учебни помагала,“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Министърът на образованието и науката със заповед отказва да одобри проект на познавателни книжки, на учебници, на учебни комплекти и на учебни помагала:

1. за който въз основа на оценяването е установено, че не отговаря на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала;

2. в случаите по чл. 159а, ал. 3, когато авторите или издателите не са изпратили в срок корекция на съответната част от проекта или мотивиран отказ за извършване на корекции.“

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Заповедите по ал. 1 и 2 се издават не по-късно от 6 месеца от изтичане на съответния срок за подаване на проектите на познавателни книжки, учебници, учебни комплекти или учебни помагала.“

4. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Одобрените познавателни книжки, учебници, учебни комплекти и учебни помагала може да се използват за предучилищната и училищната подготовка до влизането в сила на нови изисквания към съдържанието на предучилищната подготовка или на нови учебни програми или до промяна на съдържанието, графичния им дизайн, полиграфическото или електронното им изпълнение.“

5. Създава се ал. 5:

„(5) Със заповед министърът на образованието и науката може да разпреди да продължи използването за предучилищната или за училищната подготовка на познавателните книжки, учебниците, учебните комплекти или учебните помагала, одобрени преди влизане в сила на новите изисквания към съдържанието на предучилищната подготовка или на новите учебни програми.“

§ 76. Член 161 се изменя така:

„Чл. 161. (1) В одобрените познавателни книжки, учебници, учебни комплекти и учебни помагала може да се извършват само обективно необходими промени в съдържанието, графичния дизайн, полиграфическото или електронното изпълнение. Обективно необходими промени са корекции на грешки или са следствие на промяна на

нормативната уредба, изменени и/или допълнени изисквания към съдържанието на предучилищната подготовка или изменени и/или допълнени учебни програми, обективна промяна на факти, обстоятелства, статистики, технологии и други подобни.

(2) Когато в периода на безвъзмездно ползване на закупените като печатни издания учебници, учебни комплекти или учебни помагала се извършат промени вследствие от изменена и/или допълнена учебна програма и тези промени засягат една или повече отделни теми, промените в съответните теми се обособят в отделно книжно тяло.

(3) Промените по ал. 1 и 2 може да се извършват от авторите или издателите само по инициатива на министъра на образованието и науката.

(4) В случаите по ал. 3 промяната се одобрява от министъра на образованието и науката.

(5) Авторите и/или издателите на одобрените познавателни книжки, учебници, и учебни комплекти и учебни помагала може да извършват поправки на очевидни фактически грешки по своя инициатива и без одобрение по ал. 4, като в тези случаи са длъжни да уведомят министъра на образованието и науката в едноседмичен срок от отпечатването на тиража.

(6) Всички одобрени промени по ал. 1 и 2 в съдържанието на печатното издание на учебниците, както и поправките по ал. 5, се отразяват веднага от авторите и издателите и в електронно четимия им формат – ако имат такъв.“

§ 77. В чл. 162 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „учебниците и учебните комплекти“ се заменят с „учебниците, учебните комплекти и учебните помагала по чл. 151, ал. 5“.

2. В ал. 3 думите „Познавателните книжки и учебниците“ се заменят с „Познавателните книжки, учебниците, учебните комплекти и учебните помагала по чл. 151, ал. 5“.

§ 78. Член 163 се изменя така:

„Чл. 163. Условието и редът за оценяване и одобряване на проектите на познавателни книжки, учебници, учебни комплекти, учебните помагала по чл. 151, ал. 5, както и на промените в тях, за оценяване и одобряване на електронните образователни ресурси по чл. 151, ал. 8, включително необходимите документи за участие, определянето на оценителите, условията и редът за утвърждаване на списъка по чл. 162, както и за публикуването на електронните образователни ресурси се определят с държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала.“

§ 79. В чл. 164 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) При условия и по ред, определени от Министерския съвет, в системата на предучилищното и училищното образование се осигуряват за безвъзмездно ползване от всички деца и от всички ученици от I до XII клас включително познавателни книжки, учебници и учебни комплекти за учебните предмети по чл. 154, т. 1, 3 и 5, както и учебни помагала по чл. 151, ал. 5, т. 2. Осигуряват се за безвъзмездно ползване и електронно четимите формати на учебниците – когато имат такива.“

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) В случаите по чл. 161, ал. 2 за безвъзмездно ползване от всички ученици в съответния клас се осигуряват само променените теми под формата на отделно книжно тяло при условия и по ред, определени от Министерския съвет.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3, като в нея думите „Учебниците и учебните комплекти“ се заменят с „Учебниците, учебните комплекти и учебните помагала по чл. 151, ал. 5, т. 2“, а думите „след съгласуване с обществения съвет“ се заличават.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Учебниците, учебните комплекти и учебните помагала извън тези ал. 1, както и електронните образователни ресурси, които ще използват учениците, се препоръчват от учителя, който преподава в паралелката по съответния учебен предмет или модул.“

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 80. В глава седма се създава Раздел III с наименование „Оценяване и разрешение за публикуване на проекти на електронни образователни ресурси“ и с членове 164а – 164д:

„Раздел III

Оценяване и разрешение за публикуване на проекти на електронни образователни ресурси

Чл. 164а.(1) Министерството на образованието и науката поддържа Национална платформа за електронни образователни ресурси. Министърът разрешава публикуване на електронните образователни ресурси на Националната платформа след оценяване на съдържанието, графичния дизайн и електронното им изпълнение.

(2) Процедурата по оценяване на проекти на електронни образователни ресурси се открива със заповед на министъра на образованието и науката по определен учебен предмет или модул по чл. 154 за съответния клас и за постигане на ниво по Общата европейска езикова рамка.

(3) В заповедта по ал. 1 министърът на образованието и науката определя срок за внасяне на проектите, който не може да бъде по-кратък от 6 месеца от датата на заповедта по ал. 1.

(4) Проектите на електронни образователни ресурси се оценяват за съответствие с изискванията на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала.

Чл. 164б. (1) Оценяването на проектите се извършва от оценители, определени от министъра на образованието и науката.

(2) Като оценители на съдържанието на проектите на електронни образователни ресурси се включват учители и поне един служител в Министерството на образованието и науката или в регионално управление на образованието, притежаващ експертна компетентност по съответния учебен предмет от училищното образование.

(3) В случаите по ал. 2 при невъзможност да бъде определен служител от Министерството на образованието и науката или от регионално управление на образованието, като оценител се включва учител по съответния учебен предмет.

Чл. 164в. (1) Не може да е оценител лице, което е:

1. автор или издател на внесен в процедурата по оценяване проект на електронен образователен ресурс;

2. автор или издател на публикуван електронен образователен ресурс по същата тема, по същите взаимосвързани теми или същата част от тема по учебния предмет за същия клас;

3. в договорни отношения с автора или издателя на проекта на електронния образователен ресурс към момента на провеждането на процедурата;

4. в йерархична връзка на ръководство и контрол с автор на произведението, което се предлага като проект на електронен образователен ресурс;

5. участник в каквото и да е качество при създаването на произведението, което се предлага като проект на електронен образователен ресурс;

6. съпруг на автора или издателя или техен роднина по права линия без ограничение, а по сребрена линия или по сватовство до четвърта степен включително.

(2) Липсата на обстоятелствата по ал. 1 се удостоверява с декларация.

Чл. 164г. (1) Министърът на образованието и науката със заповед разрешава публикуването на всички проекти на електронни образователни ресурси, за които въз основа на оценяването е установено, че отговарят на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала.

(2) Заповедите по ал. 1 или отказите за разрешаване за публикуване се издават не по-късно от 3 месеца от изтичане на съответния срок за подаване на проектите на електронни образователни ресурси.

Чл. 164д. (1) Авторските права върху електронните образователни ресурси по ал. 1 се уреждат със споразумение между авторите или издателите и Министерството на образованието и науката, преди публикуване на произведението на Националната платформа

(2) В Националната платформа се публикуват само електронните образователни ресурси по чл. 164г, ал. 1, за които е сключено споразумение по ал. 1.“

§ 81. В чл. 165 се създават алинеи 7, 8 и 9:

„(7) Министърът на образованието и науката организира създаването и воденето на регистър за признаване на завършено средно образование в училища на чужда държава.

(8) Министърът на образованието и науката може да организира поддържането на регистъра по ал. 7 чрез Националния център за информация и документация.

(9) Обстоятелствата, които се вписват в регистъра по ал. 7, се определят с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.“

§ 82. В чл. 166 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 в текста преди т. 1 думите „по чл. 134“ се заменят с „134 или чл. 135“.

2. В ал. 7 думите „основната степен на образование, както и клас от първи гимназиален етап или първи гимназиален етап,“ се заменят със „степен на образование“.

§ 83. В чл. 167 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 в края се поставя запетая и се добавя „а за лице със специални образователни потребности – и от средната степен на образование“;

б) в т. 2 думите „по чл. 134“ се заменят с „134 или чл. 135“;

в) в т. 3 в края се поставя запетая и се добавя „а за лице със специални образователни потребности – и от първи гимназиален етап от средната степен на образование“;

г) в т. 4 в края се поставя запетая и се добавя „а за лице със специални образователни потребности – и на етап от средната степен на образование“.

2. В ал. 3 думите „допълнителните държавни зрелостни изпити“ се заменят с „държавните зрелостни изпити“.

§ 84. В чл. 168 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 , т. 2 думите „допълнителните държавни зрелостни изпити“ се заменят с „държавните зрелостни изпити“.

2. В ал. 2, в текста преди т. 1 думите „по ал. 1, т. 3 – 5“ се заменят с „по ал. 1, т. 1, т. 3 – 5“.

§ 85. В чл. 172, ал. 1, т. 12 се изменя така:

„12. да не използват мобилни устройства за комуникация в училище, освен за строго образователни цели, по здравословни причини или при форсмажорни обстоятелства“

§ 86. В чл. 173, ал. 2, т. 2 след думите „комбинирана форма“ се добавя „или е включен в обучение в подготвителен езиков клас“.

§ 87. В чл. 177, ал. 3 думите „по чл. 105, ал. 1, 3 и 5“ се заменят с „по чл. 105, ал. 1 и 6“.

§ 88. В чл. 184, ал. 1 след думата „поощряват“ се добавя „с похвали, както и“.

§ 89. В чл. 185, ал. 2 се създава т. 5:

„5. обучения на педагогическите специалисти за идентифициране и предотвратяване на случаи на насилие и тормоз.“

§ 90. Наименованието на раздел III в глава девета се изменя така:

„Мерки и санкции на учениците“

§ 91. В чл. 199 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) За неизпълнение на задълженията, определени в този закон, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат санкции и предупредителни мерки.“

2. Създават се нови алинеи 2 и 3:

„(2) Санкциите, които могат да се налагат на учениците по реда на този закон са:

1. преместване в друга паралелка в същото училище;

2. преместване в друго училище;

3. преместване от дневна форма или от дуална система на обучение в самостоятелна форма на обучение.

(3) Налагането на санкция по ал. 2 може да се предхожда от налагане на следните предупредителни мерки:

1. забележка;

2. предупреждение за преместване в друга паралелка в същото училище;

3. предупреждение за преместване в друго училище;

4. предупреждение за преместване от дневна форма или от дуална система на обучение в самостоятелна форма на обучение.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 5, като в нея думите „се отстранява“ се заменят с „може да се отстрани“.

5. Създава се ал. 6:

„(6) Когато ученикът с поведението си значително възпрепятства провеждането на дейностите в училището, той може да се отстрани от училище за срок не по-дълъг от 3 дни.“

6. Досегашната ал. 4 става ал. 7, като в нея думите „по ал. 2“ се заменят с „по ал. 4“, а думите „по ал. 3“ се заменят с „по ал. 5 и 6“.

7. Досегашната ал. 5 става ал. 8, като в нея след думата „санкция“ се добавя „или предупредителна мярка“.

§ 92. В чл. 200 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Мярката „предупреждение за преместване от дневна форма или от дуална система на обучение в самостоятелна форма на обучение“ и санкцията "преместване от дневна форма или от дуална система на обучение в самостоятелна форма на обучение" се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст.“

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Мерките по чл. 199, ал. 4, 5 и 6, предупредителната мярка "предупреждение за преместване в друго училище", както и санкцията "преместване в друго училище" не се налагат на учениците в класовете от началния етап.“

3. В ал. 4 след думите „дневна форма“ се добавя „или от дуална система на обучение“.

4. В ал. 5 след думата „Санкции“ се добавя „и предупредителни мерки“.

§ 93. Член 201 се изменя така:

„**Чл. 201.** (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция или повече от една предупредителна мярка. За едно нарушение не може да бъде наложена едновременно санкция и предупредителна мярка. Мерките по чл. 199, ал. 4, 5 и 6 се налагат независимо от санкциите по чл. 199, ал. 2

(2) Видът на санкцията и на предупредителната мярка се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

(3) Когато след налагане на предупредителна мярка по чл. 199, ал. 3, ученикът извърши ново нарушение на този закон, на нормативните актове по неговото прилагане или на правилника за дейността на училището, се налага санкция съответна по вид на наложената предупредителна мярка.

(4) Когато в рамките на една учебна година на ученика са наложени три предупредителни мерки, до края на учебната година той няма право да участва в мероприятия, изяви и дейности, извън обучението по учебен план.“

§ 94. В чл. 202 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „Санкциите“ се добавя „и предупредителните мерки“.

2. В ал. 2 след думата „санкциите“ се добавя „и предупредителните мерки“.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Когато санкциите или предупредителните мерки са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.“

§ 95. Член 203 се изменя така:

„Чл. 203. (1) Санкциите се налагат, както следва:

1. санкцията „преместване в друга паралелка в същото училище“ - със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, психолога или педагогическия съветник;

2. санкциите „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма или от дуална система на обучение в самостоятелна форма на обучение“ - със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

(2) Предупредителната мярка „забележка“ се налага от класния ръководител или всеки учител, който преподава на ученика, а всички останали предупредителни мерки - от директора.

(3) Предупредителните мерки се налагат чрез вписване в електронния дневник, като се посочва видът на предупредителната мярка и мотивите за налагането ѝ.

(4) Мерките по чл. 199, ал. 5 и 6 се налага със заповед на директора.“

§ 96. В чл. 204 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „санкциите по чл. 199, ал. 1“ се заменят със „санкциите по чл. 199, ал. 2“, а думите „случаите по чл. 199, ал. 1, т. 3 – 5“ се заменят със „случаите по чл. 199, ал. 2, т. 2 и 3“

2. В ал. 3, изречение второ се изменя така:

„Изслушването се извършва от директора или оправомощено от него лице, а при необходимост - в присъствието на психолог или на педагогически съветник.“

§ 97. В чл. 206 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Наложените санкции и предупредителните мерки се отразяват в ученическата книжка, в личното образователно дело и в бележника за кореспонденция на ученика.“

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Ученик, на когото е наложена санкция, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.“

3. В ал. 4 думите „по чл. 199, ал. 2“ се заменят с „по чл. 199, ал. 4“.

§ 98. В чл. 207 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 след думата „Санкциите“ се добавя „и предупредителните мерки“;

2. В ал. 2 думите „личния картон“ се заменят с „личното образователно дело“.

§ 99. Член 208, ал. 2 се изменя така:

„(2) Средства за постоянна връзка между училището и родителя са електронният дневник и бележникът за кореспонденция.“

§ 100. Създава се чл. 210 а:

„**Чл. 210а.** Родителите подписват споразумение с детската градина или училището за спазване на правилника на институцията.“

§ 101. В чл. 211 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 след думата „хореографите“ се поставя запетая и се добавя „кариерните консултанти“.

2. В ал. 3, т. 1 след думата „развитие“ се добавя „и в специализирани обслужващи звена по чл. 50, ал. 1, т. 5“.

§ 102. В чл. 212 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Знанията, уменията и отношенията за първото ниво на кариерното развитие за учителските длъжности са в съответствие с наредбата по чл. 213, ал. 7.“

2. В ал. 2 думите „постигнатите резултати в обучението“ се заменят с „постигнатият напредък в резултатите от обучението“, а думите „самооценката и за атестирането“ се заменят с „оценяването на труда“.

§ 103. В чл. 213 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 8:

„(8) Документите, удостоверяващи придобитата професионална квалификация „учител“, се вписват в модул към регистъра по чл. 10, ал. 2, т. 3, буква „в“ от Закона за висшето образование.“

2. Досегашната ал. 8 става ал. 9, като в нея след думите „от професионалната подготовка“ се добавя „и от специализираната подготовка“.

3. Досегашните алинеи 9, 10 и 11 стават съответно алинеи 10, 11 и 12.

4. Досегашната ал. 12 става ал. 13, като в нея след думата „В случаите“ се добавя „по ал. 9 и ал. 10“.

§ 104. В чл. 214 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „учител-наставник“ се заменят с „базов учител“.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Практическата подготовка на лицата по ал. 1 в детските градини и училищата се осъществява под ръководството на базови учители.“

3. Създават се алинеи 4, 5 и 6:

„(4) Изискванията към базовия учител, функциите и дейността му се определят в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(5) Базовият учител се определя от директора на детската градина или училището по предложение на висшето училище.

(6) Базовият учител получава допълнително трудово възнаграждение при условията и по реда на държавния образователен стандарт за нормирането и заплащането на труда.“

4. Досегашната ал. 3 става ал. 7.

§ 105. Създава се чл. 217а:

„Чл. 217а. (1) Лице, заемащо длъжността „директор“ на институция от системата на предучилищното и училищното образование, което бъде избрано за народен представител, министър, кмет или бъде назначено за областен управител, или бъде избрано или назначено за едноличен орган на власт, негов заместник или член на колегиален орган на власт, има

право след прекратяване на пълномощията му да заеме предишната си длъжност. За времето на отсъствието му на същата длъжност може да бъде назначено друго лице като заместник.

(2) Правата по ал. 1 имат и членовете на политическите кабинети, съветниците и експертите към тях.“

§ 106. В чл. 218, ал. 1 думата „атестирането“ се заменя с „оценяването на труда“, думата „атестиране“ се заменя с „оценяване на труда“, а думата „атестационната“ се заменя с „оценяващата“.

§ 107. В чл. 221 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се нови алинеи 2 и 3:

„(2) Държавата създава условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти съобразно националните, регионалните и институционалните приоритети за квалификация.

(3) Министърът на образованието и науката ежегодно утвърждава със заповед приоритетни тематични области за квалификация, определени въз основа на анализ на данни за потребностите на системата на предучилищното и училищното образование за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 4, като в нея думата „училищно“ се заменя с „институционално“.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 5 и се изменя така:

„(5) Повишаването на квалификацията на педагогическия специалист се планира в съответствие с институционалните приоритети и въз основа на индивидуални му потребности, както и установените такива в процеса на оценяването на труда им с цел подобряване на качеството на работата им и придобиване на компетентности от децата и учениците.“

4. Създава се ал. 6:

„(6) Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си, като придобиват най-малко три квалификационни кредита за всеки период на оценяване на труда им, от които поне един в резултат на вътрешноинституционална и/или междуинституционална квалификация и поне един в резултат на обучение по програми на организациите по чл. 222, ал. 1.“

5. Досегашната ал. 4 става ал. 7.

§ 108. Член 222, алинеи 3 и 4 се отменят.

§ 109. В чл. 223 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти може да се организира и от детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, като вътрешноинституционална и междуинституционална квалификация чрез обмяна на добри практики в различни форми, чрез участие в дейности на професионалните учещи се общности, чрез участие в дейности по международни и национални програми и проекти и други. Вътрешноинституционална и междуинституционална квалификация се измерва с квалификационни кредити и се удостоверява с документ.“

2. В ал. 2 думите „16 академични часа годишно“ се заменят с „от един кредит годишно“.

3. Създават се алинеи 3 и 4:

„(3) Повишената квалификация се удостоверява чрез присъждане на квалификационен кредит от:

1. началника на регионалното управление на образованието – при участие в дейности по международни и национални програми и проекти;

2. директора на институцията – работодател на педагогическия специалист – при участие в дейности за междуинституционална и вътрешноинституционална квалификация извън случаите по т. 1.

(4) Повишената квалификация чрез присъждане на квалификационен кредит по ал. 3 се осъществява при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за статута и развитието на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.“

§ 110. В чл. 224, ал. 1 думата „атестацията“ се заменя с „оценката от труда“.

§ 111. В чл. 225 се създава ал. 5:

„(5) Документите за придобитите от учителите професионално-квалификационни степени се вписват в модул към регистъра по чл. 10, ал. 2, т. 3, буква „в“ от Закона за висшето образование. „

§ 112. В чл. 226, ал. 2 думите „атестирането и самооценяването“ се заменят с „оценяването на труда“.

§ 113. В чл. 227 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Кариерно развитие е и възлагането на функция на учител методик на лица, заемащи учителски длъжности.“

2. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са оценяването на труда и учителският стаж, както и придобитата професионално-квалификационна степен.“

3. Създава се нова ал. 6:

„(6) Основа за кариерно развитие при определяне на учител методик освен критериите по ал. 5 са и проведените от съответния учител обучения в междуинституционална квалификация, и изпълнението на наставнически функции.“

4. Досегашната ал. 6 става ал. 7, като в нея думите „По-големият брой квалификационни кредити“ се заменят с „По-високата оценка на труда“.

5. Досегашната ал. 7 става ал. 8.

§ 114. Създава се чл. 227а:

„Чл. 227а (1) Началникът на регионалното управление на образованието може да възложи извършване на методическо подпомагане на учители в предучилищното образование или на учители по съответния учебен предмет на лица, заемащи длъжност старши учител или главен учител в детска градина или училище на територията на областта, които са изразили съгласие за това.

(2) Броят на учителите методици в предучилищното образование, съответно по учебни предмети в училищното образование за територията на областта се определя от началника на регионалното управление на образованието.

(3) Изискванията към лицата по ал. 1, условията и редът за възлагане и прекратяване на функцията по методическо подпомагане, както и задълженията на учителите методици се определят в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(4) Учителят методик извършва методическото подпомагане в рамките на установеното работно време по трудовото си правоотношение, като изпълнява задълженията си в детската градина или училището с намалена норма преподавателска работа, определена в държавния образователен стандарт за нормирането и заплащането на труда. Методическото подпомагане се извършва по график, определен от началника на регионалното управление на образованието след съгласуване с директора на детската градина или училището – работодател на учителя методик.

(5) Функцията по методическо подпомагане се прекратява със заповед на началника на регионалното управление на образованието:

1. по искане на учителя методик;

2. при съществено или системно неизпълнение на задълженията по методическо подпомагане;

3. при прекратяване на трудовото правоотношение на учителската длъжност;

4. при намаляване на броя на учителите методици вследствие намаляване на общия брой на учителите в предучилищното образование съответно учителите по даден учебен предмет в училищното образование в областта.

(6) Разходите за изпълнение на задълженията по ал. 1 се изплащат на учителя методик чрез директора на детската градина или училището – негов работодател.“

§ 115. В чл. 228 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) В детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и в специализираните обслужващи звена по чл. 50, ал. 1, т. 5. ежегодно се извършва оценяване на труда на педагогическите специалисти, което има за цел измерване на:

1. степента на наличие и прилагане на професионалните компетентности, определени в професионалния профил

2. приноса на педагогическия специалист за развиването на компетентности и осигуряването на благополучие на децата и учениците;

3. приноса им за постигането на целите на развитие на институцията, в която работят.“

2. В ал. 2:

а) В текста преди т. 1 думата „Атестирането“ се заменя с „Оценяването на труда“, думите „на всеки 4 години“ се заменят с „ежегодно“, а думата „атестационна“ се заличава.

б) в т. 1 след думата „образованието се поставя тире и се добавя „когато началникът на регионалното управление на образованието не е работодател на директора“, а думата „атестиране“ се заменя с „оценяване на труда“.

в) в т. 2 думата „атестиране“ се заменя с „оценяване на труда“.

3. В ал. 4 думата „атестиране“ се заменя с „оценяването на труда“.

4. Създава се нова ал. 5:

„(5) Педагогическата работа на педагогическите специалисти не може да се оценява въз основа на документите, които той е длъжен да съставя.“

5. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

„(6) Резултатът от оценяването на труда, освен за кариерното развитие и за определяне на допълнително трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда,

може да служи и за насочване за повишаване на квалификацията, както и за поощряване на оценявания педагогически специалист.“

6. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) В 7-дневен срок от запознаване с резултата от оценяването на труда му педагогическият специалист може да го оспори пред председателя на комисията по ал. 2, като подаде мотивирано писмено възражение.“

7. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и се изменя така:

„(8) В 3-дневен срок след изтичане на срока по ал. 6 комисията се произнася по възражението, като може да потвърди или да повиши резултата от оценяването на труда.“

8. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и се изменя така:

„(9) Учители, директори и други педагогически специалисти, получили най-ниския резултат от скалата на оценяване, се освобождават от заеманата длъжност на основание чл. 328, т. 5 от Кодекса на труда.“

9. Досегашната ал. 9 се отменя.

§ 116. В глава единадесета, раздел V в наименованието думите „Информационен регистър“ се заменят с „Информационна система с регистър“.

§ 117. В чл. 229 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „информационен регистър“ се заменят с „информационна система, включваща и регистър“.

2. В ал. 2 думата „регистъра“ се заменя с „информационната система“.

3. В ал. 3 пред думата „регистъра“ се добавя „информационната система с“.

4. В ал. 4 думата „Регистърът“ се заменя с „Информационната система по ал. 1“.

5. Създават се алинеи 5 и 6:

„(5) Информационната система съдържа:

1. рейтингова система на програмите за обучение, включени в регистъра по ал. 1;
2. информация за обученията, които се провеждат по вписаните програми в регистъра по ал. 1;

3. удостоверенията, издадени от институциите по ал. 222, ал. 1 за присъждане на квалификационни кредити на педагогическите специалисти, участвали в обучения за повишаване на квалификацията си.

(6) Обстоятелствата, които подлежат на вписване в информационната система, както и условията и реда воденето ѝ, се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.“

§ 118. В чл. 231, ал. 3, т. 2 думата „обучението“ се заменя с „обученията“.

§ 119. В чл. 232, ал. 1, т. 8 след думата „обучението“ се добавя „и система за оценяване на резултатите от обучението“.

§ 120. В чл. 233, т. 1 след думата „магистър“ се поставя запетая и се добавя „а за обучения с техническа насоченост – с образователно-квалификационна степен „бакалавър“,“.

§ 121. В чл. 242, ал. 2 думата „обучението“ се заменя с „обучения по заявената програма“.

§ 122. Създава се чл. 243а:

„Чл. 243а Изискванията по чл. 232-234 се прилагат и към програмите за обученията за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, извършвани от специализирани обслужващи звена, от висши училища и от научни организации.“

§ 123. Създава се чл. 244а:

„Чл. 244а (1) Министърът на образованието и науката или началникът на регионалното управление на образованието чрез оправомощени длъжностни лица може да извършват мониторинг на обученията, осъществявани от институциите и организациите по чл. 222, ал. 1, както и на дейностите, свързани с вътрешноинституционална и междуинституционална квалификация по чл. 223, ал. 1.

(2) Мониторингът по ал. 1 има за цел да се наблюдава и анализира участието на педагогическите специалисти и ефективността на обученията за институциите от системата на предучилищното и училищното образование, включително по отношение на организацията, съдържанието, приложимостта и въздействието на програмите.

(3) Институциите и организациите, провеждащи обученията са длъжни да съдействат при провеждането на мониторинга, включително чрез предоставяне на достъп до документи, електронни платформи, занятия, използвани обучителни материали, резултати от участието на обучаемите и обратна връзка от участниците или по друг начин, посочен от лица, осъществяващи мониторинга.

(4) Резултатите от мониторинга се използват за подобряване на системата за квалификация, включително при формулиране на приоритети, актуализиране на

регистъра по чл. 229, ал. 1 и повишаване на ефективността на квалификационната дейност.

(5) Когато в резултат на мониторинга се установи, че обучението не постигат целите, заложиени в съответната програма за квалификация:

1. това се отразява в рейтинговата система по чл. 229, ал. 5, т. 1;

2. съобразно направените констатации се изготвят препоръки към институциите и организациите, провели обучението, институциите, заявили обучението, или към педагогическите специалисти, участвали в него.

(6) Институциите и организациите, провели обучението, институциите, заявили обучението и педагогическите специалисти, към които са отправени препоръки по реда на ал. 4, т. 2, уведомяват длъжностните лица, извършили мониторинга, за резултатите от изпълнението им.

(7) Когато по време на мониторинга се констатира нарушение на нормативната уредба или неизпълнение на одобрената програма, се прилагат съответно чл. 244, ал. 3 и 4.

(8) Условието и редът за извършване на мониторинга се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.“

§ 124. В чл. 245, ал. 1 се създава т. 4:

„4. в случаите по чл. 244, ал. 4.“

§ 125. В чл. 250, ал. 1 се създава изречение второ:

„В системата се включват данни и за децата в яслените групи към детските градини.“

§ 126. Създава се чл. 250а:

„Чл. 250а. Министерството на образованието и науката и институциите, поддържащи регистри по този закон, получават безвъзмездно по служебен път чрез средата за междурегистров обмен, поддържана от министъра на електронното управление, данни за физическите лица по чл. 25 от Закона за гражданската регистрация, поддържани от Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството, в обхват, необходим за воденето и поддържането на националната електронна информационна система по чл. 250, ал. 1 и регистрите по този закон.“

§ 127. В чл. 252 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 се създава изречение второ:

„За оказаната методическа подкрепа началниците на регионалните управления на образованието изпращат доклад до директора на Националния инспекторат по образованието.“

2. Създава се нова ал. 5:

„(5) Регионалните управления на образованието създават условия и съдействат за разрешаване на конфликтни ситуации, възникващи при и по повод спорни въпроси, свързани с организация на дейностите в системата на предучилищното и училищното образование.“

3. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

§ 128. В чл. 254, ал. 1 думите „държавни служители“ се заменят с „органи на изпълнителната власт по чл.19, ал. 4, т. 4 от Закона за администрацията с териториална компетентност“.

§ 129. В чл. 256 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 13:

„13. дейностите по образователна десегрегация, когато на територията на населеното място функционира сегрегирано училище и са налице условия за осъществяване на образователна десегрегация.“

2. Създава се ал. 5:

„(5) Сегрегираните училища по ал. 1, т. 13 и населените места, в които са налице условия за осъществяване на образователна десегрегация, се определят по критерии, посочени в държавния образователен стандарт за институциите.“

§ 130. В чл. 259, ал. 2, т. 1 след думите „училища по чл. 43“ се добавя „за държавните математически и природоматематически гимназии,“.

§ 131. В глава тринадесета се създават чл. 264а, чл. 264б и чл. 264в:

„**Чл. 264а.** (1) Всички държавни и местни органи на управление са длъжни да си взаимодействат за обхващане в системата на предучилищното и училищното образование на децата и учениците, подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование.

(2) Взаимодействието по ал. 1 се осигурява чрез постоянно действащ Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

(3) Междуинституционалната координация и контрол на национално ниво за функционирането на Механизма по ал. 2 се осъществява от Координационно звено към

Министерски съвет под ръководството на заместник министър-председателя с функции на координация по отношение на дейността на Министерството на образованието и науката.

(4) В състава на Координационното звено по ал. 3 се включват министърът на образованието и науката, министърът на труда и социалната политика, министърът на вътрешните работи, министърът на здравеопазването, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на финансите, председателят на Държавната агенция за закрила на детето, изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане, председателят на Централната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, представители на областните управители и трима кметове, предложени от Националното сдружение на общините в Република България.

Чл. 264б. (1) За всяко населено място с повече от една детска градина или училище кметовете на общините разпределят територията на общината, като определят прилежащи райони на детските градини и училищата за обхват на децата и учениците. В населените места с една детска градина или училище районът на обхват съвпада с територията на населеното място.

(2) Населените места, в които няма училище и/или детска градина, се включват в района на обхвата на средищното или приемащото училище или детска градина, определено съгласно този закон.

(3) Детските градини и училищата осигуряват записването в системата на предучилищното и училищното на децата и учениците в задължителна предучилищна и в задължителна училищна възраст, живеещи в определения им район за обхват.

(4) За всеки район на обхват по ал. 1 се създава екип за съвместна работа на институциите (екип за обхват). Един екип за обхват може да се създаде за няколко райони за обхват, когато броят на децата и учениците, които не са обхванати в детска градина или училище или за които има риск от отпадане от училище и детска градина, е малък. Екипите за обхват се създават със заповед на началника на съответното регионално управление на образованието.

Чл. 264в. Условието и редът за функциониране на Механизма по чл. 264а, ал. 2, правомощията на държавните и местни органи на управление и на директорите на детските градини и училищата, както и съставът и правомощията на екипите за обхват се определят с акт на Министерския съвет.“

§ 132. В чл. 269, ал. 1, точки 6 и 8 се отменят.

§ 133. В чл. 282 се правят следните изменения:

1. В ал. 17, т. 2 думите „по чл. 199, ал. 1, т. 4“ се заменят с „по чл. 199, ал. 2, т. 2“.
2. В ал. 21, т. 1 думите „по чл. 199, ал. 1, т. 4“ се заменят с „по чл. 199, ал. 2, т. 2“.

§ 134. В чл. 283, ал. 2 се създава изречение трето:

„Средства от държавния бюджет за транспорт се предоставят и за деца в задължителна предучилищна възраст и за ученици от I до XII клас със специални образователни потребности, които пътуват ежедневно за обучение до център за специална образователна подкрепа в друго населено място в същата или в съседна административно-териториална област.“

§ 135. В чл. 297 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в текста преди т. 1 след думата „обучението“ се добавя „по образователно направление Български език и литература, както и“, а думата „цивилизация“ се заменя с „цивилизации“;

б) В т. 2 думата „дипломатическите“ се заменят с „задграничните“.

2. В ал. 3 пред думата „предучилищна“ се добавя „задължителната“.

§ 136. В чл. 300 се правят следните изменения и допълнения:

1. в ал. 1:

а) в т. 10 в края се поставя точка и запетая и се добавя „таксата включва разходите за провеждане на изпита;“

б) Създават се точки 11 и 12:

„11. за езикова подкрепа по чл. 16, ал. 4, т. 2 и 3, предоставена на граждани на трети държави над задължителната училищна възраст; таксата включва разходите за обучение;

12. за издаване на дубликат на свидетелство за основно образование и на диплома за средно образование. Таксата включва необходимите материално-технически и административни разходи по издаването на дубликат.“

2. В ал. 2 думите „по ал. 1, т. 1 – 4 и, т. 7“ се заменят с „по ал. 1, т. 1 – 4, т. 7 и 10“, а думите „по ал. 1, т. 6, 8, 9 и 10“ се заменят с „по ал. 1, т. 6, 8, 9, 11 и 12“.

3. В ал. 3 след думите „управление на образованието“ се поставя запетая и се добавя „Националния център за информация и документация“.

§ 137. В чл. 331, ал. 2 т. 5 след думите „чл. 39, ал. 2, т. 1 – 3“ се добавя „и т. 5“.

§ 138. В чл. 334, ал. 2, т. 3 се изменя така:

„3. вида на училището по чл. 38, ал. 1 и 2 или чл. 39, ал. 2, т. 1 – 3 и т. 5;“

§ 139. В чл. 336, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 5 се отменя;

2. В т. 6 след думите „по чл. 39, ал. 2, т. 1 – 3“ се добавя „и т. 5“.

§ 140. В чл. 347 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 числото „50“ се заменя с „80“, а числото „80“ се заменя с „250“.

2. В ал. 2 числото „50“ се заменя с „80“, а числото „80“ се заменя с „250“.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Родители, които не осигуряват присъствието на децата си в определения по чл. 16, ал. 5 вид езикова подкрепа или в допълнителното обучение по чл. 124, ал. 4, се наказват с глоба в размер от 80 до 250 лв.“

4. В ал. 4 числото „100“ се заменя с „150“, а числото „500“ се заменя с „800“.

5. В ал. 5 думите „кмета на общината“ се заменят с „директора на детската градина или училището, в чийто район на обхват по чл. 264б е постоянният адрес на детето или ученика“.

6. В ал. 6 думите „кмета на общината“ се заменят с „директора на детската градина или училището, в чийто район на обхват по чл. 264б е постоянният адрес на детето или ученика“.

7. Алинея 7 се изменя така:

„(7) Събраните средства от глоби постъпват в приход по бюджета на съответното училище или детска градина, прилагащо система на делегиран бюджет, а за детските градини, които не прилагат система на делегиран бюджет – в съответната община. Средствата се разходват само за дейности, свързани с подпомагане на равния достъп, както и за развитие на детските градини и училищата, а в случаите, в които средствата постъпват в общината - и на центровете за подкрепа за личностно развитие.“

§ 141. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1:

а) в б. „а“ след думите „учебен комплект“ се добавя „и/или учебно помагало по чл. 151, ал. 5 и 9“;

б) в б. „б“ след думите „учебен комплект“ се добавя „и/или учебно помагало по чл. 151, ал. 5“.

2. Създава се т. 1а:

„1а. „Благополучие“ е динамично състояние, позволяващо реализиране на потенциала на децата, учениците и педагогическите специалисти, развиване на заложите и способностите им и устояване на ежедневните стресови ситуации.“

3. Създава се т. 3а:

„3а. „Вторична сегрегация“ е процес на увеличаване на дела на учениците от уязвими групи или учениците, чиито майчин език не е български, в едно училище поради отписването на други ученици.“

4. Точка 9а се изменя така:

„9а. "Електронно четим формат" е електронен продукт, чието съдържание е напълно идентично със съдържанието на одобрения учебник, създаден като печатно издание.“

5. Създава се т. 12а:

„12а „Конфесионално обучение“ е обучение за основните положения на религиите на официално регистрираните вероизповедания с повече от 10 на сто на самоопределилите се към съответното вероизповедание лица спрямо общия брой на преброените лица при последното преброяване на населението по данни на Националния статистически институт.“

6. Създават се точки 15а и 15б:

„15а „Образователна десегрегация“ е комплекс от дейности, необходими за ефективна интеграция в образователната система на ученици от уязвими групи или ученици, чийто майчин език не е български, в т.ч. ограничаване на приема им в сегрегирани училища, насочване, осигуряване на приема, организиране на транспорт до несегрегирани училища и др.

15б. „Образователната интеграция“ е институционален процес, при който образователни субекти, носители на етнокултурни специфики, си взаимодействат в единна образователна среда, като в процеса на обучение, възпитание и социализация формират интеркултурни компетентности и споделени граждански ценности, запазвайки своята етнокултурна идентичност и получавайки равни възможности за социална реализация.“

7. Създава се т. 28а:

„28а. „Професионална учеща се общност“ е устойчива форма на професионално сътрудничество между педагогически специалисти, основана на споделена отговорност за напредъка на всяко дете и ученик, в която педагогическите специалисти работят съвместно за подобряване на своята практика чрез регулярни срещи, на които анализират резултатите на учениците, обменят идеи и вземат решения за учебния процес. „

8. Създава се т. 31а:

„31а. „Сегрегирани училища“ са училища с ученици от уязвими групи или ученици, чийто майчин език не е български, в които поради високата им концентрация е невъзможно осъществяването на политика за ефективна образователна интеграция.“

9. Създава се т. 33а:

„33а. „Социално-емоционални умения“ са уменията за осъзнаване и управление на вътрешни състояния, нагласи и поведение на индивида и включват себепознание, самоконтрол, социални умения, взаимодействие с останалите и отговорност при вземане на решения.“

10. В т. 37 думите „стажант-учител или“ се заличават.

§ 142. В Преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В параграф 19 се създава ал. 5:

„(5) Директорът и служителите на Националния дворец на децата, които изпълняват функции по чл. 211, ал. 3, са педагогически специалисти и за тях се прилагат разпоредбите на Глава единадесета.“

2. В параграф 20 се създава ал. 4:

„(4) Директорът и служителите на Държавния логопедичен център, които изпълняват функции по чл. 211, ал. 3, са педагогически специалисти и за тях се прилагат разпоредбите на Глава единадесета.“

3. В параграф 21, ал. 1 в края се добавя „и може да извършват дейности по чл. 49, ал. 1, т. 3 и 4“.

4. Създава се параграф 24а:

„§ 24а. (1) Лицата, които към влизане в сила на Закона за предучилищното и училищното образование (обн. ДВ, бр.79 от 2015 г.) нямат статут на ученици, но последният им успешно завършен клас преди влизане в сила на закона е VII клас, след влизане на закона придобиват основно образование.

(2) Лицата по ал. 1 може да получат свидетелство за основно образование след заявено желание в училището, в което са завършили VII клас, а когато то е закрито – в училището, в което се съхранява задължителната училищна документация след закриването.

(3) Съдържанието на свидетелството за основно образование, което получават тези лица, се определя в държавния образователен стандарт за информацията и документите.“

5. В Параграф 25 се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „по чл. 134, ал. 3“ се заменят с „по чл. 134, ал. 4“;

2. В ал. 7 думите „по чл. 134, ал. 3“ се заменят с „по чл. 134, ал. 4“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 143. (1) Заварените към влизането в сила на този закон профилирани гимназии, наименованието на които включва означението "математическа" с влизане в сила на закона

продължават да осъществяват дейността си като математически гимназии по чл. 39, ал. 2, т. 5. Ако към момента на влизане в сила на закона профилираната гимназия, чието наименование включва означението "математическа", предлага и обучение в профил „Природни науки“ и/или „Икономическо развитие“, след влизане в сила на закона, тя продължава да осъществява дейността си като природоматематическа.

(2) Заварените към влизането в сила на този закон профилирани гимназии, наименованието на които включва означението "природоматематическа", с влизане в сила на закона продължават да осъществяват дейността си като природоматематически гимназии по чл. 39, ал. 2, т. 5.

(3) Промяната на вида и на наименованието на училищата по ал. 1 и 2 се отразява служебно в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

(4) Училищата по ал. 1, които към влизане в сила на този закон, осъществяват обучение в профили, различни от профил „Математически“, Софтуерни и хардуерни науки“, „Природни науки“ и „Икономическо развитие“, довършват обучението на учениците си в съответните профили.

(5) Заварените към влизане в сила на този закон държавни и общински училища по ал. 1 продължават да осъществяват дейността си като държавни, съответно общински училища.

§ 144. (1) Националният център за кариерно ориентиране се създава чрез сливане на:

1. Център за подкрепа на личностно развитие – кариерно ориентиране и консултиране – София;
2. Център за подкрепа на личностно развитие – кариерно ориентиране и консултиране – Варна;
3. Център за подкрепа на личностно развитие – кариерно ориентиране и консултиране – Видин;
4. Център за подкрепа на личностно развитие – кариерно ориентиране и консултиране – Габрово
5. Център за подкрепа на личностно развитие – кариерно ориентиране и консултиране – Кърджали
6. Център за подкрепа на личностно развитие – кариерно ориентиране и консултиране – Пазарджик.

(2) След влизане в сила на закона Националният център за кариерно ориентиране е правопреемник на правата и задълженията на институциите по ал. 1, т. 1 – 6 .

(3) Дейността по кариерно ориентиране и консултиране на заварените към влизане в сила на този закон центрове за подкрепа за личностно развитие, извън тези по ал. 1, след влизане в сила на закона продължава да се осъществява от Националния център за кариерно ориентиране.

(4) Трудовите правоотношения на лицата, заемащи длъжността „кариерен консултант“, в институциите по ал. 1 и 3, се уреждат при условията и по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

(5) Лицата по ал. 4 ползват правата на педагогически специалисти след влизане в сила на изискванията за заемане на длъжност „кариерен консултант“ в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, ако отговарят на тези изисквания.

(6) Лицата по ал. 4, които не отговарят на изискванията по ал. 5, са длъжни да придобият необходимото образование и професионална квалификация в срок до две години след влизане в сила на изискванията за заемане на длъжността „кариерен консултант“, приети с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(7) Движимите вещи, предоставени за управление на институциите по ал. 1, т. 1 – 6 до влизане в сила на закона, преминават в собственост на държавата и се управляват от Националния център за кариерно ориентиране.

§ 145. (1) За откритите преди влизане в сила на този закон процедури по оценяване и одобряване на проекти на учебници и учебни комплекти, както и на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, за които към влизане в сила на този закон не е започнал първият етап от оценяването, се прилага този закон. Проектите се внасят във вида, определен в заповедта за откриване на процедурата по оценяване и одобряване.

(2) Откритите преди влизане в сила на този закон процедури по оценяване и одобряване на проекти на учебници и учебни комплекти, както и на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, за които към влизане в сила на този закон е започнал първият етап от оценяването, се приключват при досегашните условия и ред.

§ 146. До влизане в сила на § 119, с който се изменя чл. 228, не се провежда атестиране на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

§ 147. В Закона за държавните такси (Обн., Изв., бр. 104 от 1951 г., доп., бр. 89 от 1959 г., изм., бр. 21 от 1960 г., доп., ДВ, бр. 53 от 1973 г., бр. 87 от 1974 г., изм., бр. 21 от

1975 г., бр. 21 от 1990 г., изм. и доп., бр. 55 от 1991 г., доп., бр. 100 от 1992 г., бр. 69 от 1995 г., бр. 87 от 1995 г., бр. 37 от 1996 г., изм. и доп., бр. 100 от 1996 г., изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 82 от 1997 г., доп., бр. 86 от 1997 г., бр. 133 от 1998 г., изм., бр. 81 от 1999 г., доп., бр. 97 от 2000 г., изм. и доп., бр. 62 от 2002 г., изм., бр. 63 от 2002 г., доп., бр. 90 от 2002 г., бр. 84 от 2003 г., изм., бр. 86 от 2003 г., доп., бр. 24 от 2004 г., изм., бр. 36 от 2004 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 43 от 2005 г., доп., бр. 18 от 2006 г., изм., бр. 33 от 2006 г., доп., бр. 43 от 2008 г., изм., бр. 74 от 2009 г., бр. 82 от 2009 г., доп., бр. 55 от 2011 г., изм. и доп., бр. 99 от 2011 г., изм., бр. 68 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., доп., бр. 85 от 2017 г., изм., бр. 17 от 2018 г., доп., бр. 104 от 2020 г., бр. 16 от 2021 г., изм., бр. 20 от 2021 г.) **в чл. 5, б. „м“** думите „и дубликати от тях“ се заличават.

§ 148. В Закона за защита от дискриминация (Обн., ДВ, бр. 86 от 2003 г., доп., бр. 70 от 2004 г., изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., изм. и доп., бр. 68 от 2006 г., изм., бр. 59 от 2007 г., доп., бр. 100 от 2007 г., изм. и доп., бр. 69 от 2008 г., бр. 108 от 2008 г., доп., бр. 42 от 2009 г., изм., бр. 74 от 2009 г., изм. и доп., бр. 103 от 2009 г., изм., бр. 97 от 2010 г., бр. 23 от 2011 г., бр. 39 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., изм. и доп., бр. 58 от 2012 г., изм., бр. 15 от 2013 г., бр. 68 от 2013 г., изм. и доп., бр. 26 от 2015 г., доп., бр. 33 от 2016 г., изм., бр. 105 от 2016 г., бр. 7 от 2018 г., бр. 84 от 2023 г.), **в чл. 7, ал. 1** се създава точка 13а:

„13а. мерките за образователна десегрегация в системата на предучилищното и училищното образование;“

§ 149. В Закона за здравето (Обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г., доп., бр. 46 от 3.06.2005 г., изм. и доп., бр. 76 от 2005 г., бр. 85 от 2005 г., изм., бр. 88 от 2005 г., изм. и доп., бр. 94 от 2005 г., изм., бр. 103 от 2005 г., изм. и доп., бр. 18 от 2006 г., изм., бр. 30 от 2006 г., бр. 34 от 2006 г., изм. и доп., бр. 59 от 2006 г., бр. 71 от 2006 г., бр. 75 от 2006 г., изм., бр. 80 от 2006 г., доп., бр. 81 от 2006 г., изм., бр. 95 от 2006 г., бр. 102 от 2006 г., бр. 31 от 2007 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 46 от 2007 г., изм., бр. 53 от 2007 г., изм. и доп., бр. 59 от 2007 г., изм., бр. 82 от 2007 г., изм. и доп., бр. 95 от 2007 г., изм., бр. 13 от 2008 г., бр. 102 от 2008 г., изм. и доп., бр. 110 от 2008 г., бр. 36 от 2009 г., бр. 41 от 2009 г., изм., бр. 74 от 2009 г., бр. 82 от 2009 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 99 от 2009 г., изм. и доп., бр. 101 от 2009 г., доп., бр. 41 от 2010 г., изм. и доп., бр. 42 от 2010 г., изм., бр. 50 от 2010 г., изм. и доп., бр. 59 от 2010 г., изм., бр. 62 от 2010 г., изм. и доп., бр. 98 от 2010 г., изм., бр. 100 от 2010 г., изм. и доп., бр. 8 от 2011 г., доп., бр. 9 от 2011 г., бр. 45 от 2011 г., бр. 60 от 5.08.2011 г., в сила от 2011 г., изм., бр. 38 от 2012 г., изм. и доп., бр. 40 от 2012 г., бр. 54 от 2012 г., доп., бр. 60 от 2012 г., изм., бр. 82 от 2012 г., бр. 101 от 2012 г., бр. 102 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 30 от 2013 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 68 от 2013 г., доп., бр. 99 от 2013 г., изм., бр. 104 от 2013 г., изм. и доп., бр. 106 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г., изм., бр. 98 от 2014 г., бр. 107 от 2014 г., изм., бр. 9 от 2015 г., доп., бр. 72 от 2015 г., бр. 80 от 2015 г., бр. 102 от 2015 г., бр. 17 от 2016 г., изм. и доп., бр. 27 от 2016 г., доп., бр. 98 от 2016 г., изм., бр. 103 от 2016 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 85 от 2017 г., изм. и доп., бр. 102 от 2017 г., бр. 18 от 2018 г., доп., бр. 77 от 2018 г., изм. и доп., бр. 91 от 2018 г., бр. 98 от 2018 г., бр. 102 от 2018 г., изм., бр. 24 от 2019 г., изм. и доп., бр. 58 от 2019 г., доп., бр. 99 от 2019 г., изм., бр. 101 от 2019 г., изм. и доп., бр. 23 от 2020 г., бр. 28 от 2020 г., изм., бр. 34 от 2020 г., изм. и

доп., бр. 44 от 2020 г., изм., бр. 67 от 2020 г., изм. и доп., бр. 103 от 2020 г., бр. 105 от 2020 г., бр. 110 от 2020 г., доп., бр. 21 от 2021 г., изм., бр. 8 от 2022 г., бр. 17 от 2022 г., изм. и доп., бр. 18 от 2022 г., бр. 32 от 2022 г., доп., бр. 41 от 2022 г., изм., бр. 58 от 2022 г., изм. и доп., бр. 62 от 2022 г., изм. с Решение № 14 от 17.11.2022 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 94 от 2022 г.; изм., бр. 102 от 2022 г., бр. 104 от 2022 г., изм. и доп., бр. 8 от 2023 г., доп., бр. 66 от 2023 г., изм., бр. 80 от 2023 г., доп., бр. 86 от 2023 г., изм., бр. 96 от 2023 г., бр. 102 от 2023 г., изм. и доп., бр. 35 от 2024 г., бр. 39 от 2024 г., бр. 85 от 2024 г., доп., бр. 25 от 2025 г.) в **чл. 118** се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Детските ясли са организационно обособени структури за ранна детска грижа, в които медицински и други специалисти осъществяват отглеждане, възпитание, социализация и обучение на деца в съответствие със стандартите ранна детска грижа по чл. 24, ал. 4 от ЗПУО.“

2. В ал. 4 след думите „детските кухни“ се добавя „изискванията за заемане на длъжностите в детските ясли, в т.ч. медицинските специалисти и другите лица, полагащи грижа за децата,“.

§ 150. В Закона за семейни помощи за деца (Обн., ДВ, бр. 32 от 2002 г., изм., бр. 120 от 2002 г., изм. и доп., бр. 112 от 2003 г., бр. 69 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 21 от 2006 г., изм., бр. 30 от 2006 г., бр. 33 от 2006 г., бр. 68 от 2006 г., бр. 95 от 2006 г., бр. 113 от 2007 г., изм. и доп., бр. 71 от 2008 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 23 от 2009 г., доп., бр. 15 от 2010 г., бр. 24 от 2010 г., изм. и доп., бр. 99 от 2011 г., бр. 54 от 2012 г., бр. 103 от 2012 г., изм., бр. 15 от 2013 г., бр. 109 от 2013 г., изм. и доп., бр. 57 от 2015 г., доп., бр. 79 от 2015 г., изм., бр. 96 от 2015 г., изм. и доп., бр. 98 от 2016 г., бр. 99 от 2017 г., изм., бр. 30 от 2018 г., доп., бр. 77 от 2018 г., изм. и доп., бр. 88 от 2018 г., изм., бр. 105 от 2018 г., бр. 24 от 2019 г., изм. и доп., бр. 35 от 2019 г., изм., бр. 101 от 2019 г., изм. и доп., бр. 104 от 2020 г., доп., бр. 14 от 2021 г., изм. и доп., бр. 102 от 2022 г., доп., бр. 66 от 2023 г.) в **чл. 7, ал. 12** думите „една година“ се заменят с „три месеца“.

§ 151. Законът влиза в сила 30 дни след обнародването му в Държавен вестник, с изключение на § 102, § 103, т. 1, § 104, параграфи 107 – 115, § 119 и § 122, които влизат в сила от учебната 2026 – 2027 година.

§ 152. Обучението по профил „Класически“ в училищата по култура започва от учебната 2026/2027 г.